

Tổ chức dạy học môn Kỹ năng mềm cho sinh viên Đại học Bách Khoa Hà Nội theo phương pháp học tập chủ động P.O.W.E.R

Nguyễn Đức Trung, Nguyễn Thị Hương Giang

* TS. Đại học Bách khoa Hà Nội

Received: 10/11/2023; Accepted: 16/11/2023; Published: 22/11/2023

Abstract: Important skills for workers in the 21st century include technical skills and personal development skills. Recognizing the role of laying the foundation to form awareness and create motivation to practice personal development skills for students, the Soft Skills subject has been developed by the Institute of Technical Education, Hanoi University of Science and Technology (for course 52 according to the 2017 Training Program of Hanoi University of Science and Technology) for Technical Education students and students throughout the school to study free elective courses. From the 2019 Program of Hanoi University of Science and Technology, when the social support knowledge block became a mandatory knowledge block for students to study, the Soft Skills subject became one of the elective subjects of the supplementary knowledge block for social support. Up to now, the number of students studying Soft Skills is about 2,500 students on average per semester. The number of students choosing this subject is increasing, partly due to students' awareness of the necessary skills for their career. In addition, the teaching team of the Institute of Technical Education also constantly innovates teaching methods to bring teaching effectiveness and promote conditions for training personal skills for students. Therefore, this article would like to introduce a plan for the teaching of Soft Skills for students using an active learning method, with an in-depth orientation on training and promoting presentation skills.

Keywords: Soft Skills, Active Learning, Presentation Skills

1. Mở đầu

Phương pháp học tập chủ động, có tên gọi là P.O.W.E.R, được Giáo sư Robert S. Feldman (Đại học Massachusetts) đề xuất [1]. Phương pháp bao gồm 5 yếu tố cơ bản cũng là 5 chữ viết tắt tiếng Anh ghép thành: Prepare, Organize, Work, Evaluate, Rethink. Đây là phương pháp học tập tối đa hóa tiềm năng thành công của sinh viên khi học đại học và trong cuộc sống Bằng cách sử dụng các nguyên tắc khoa học nhưng đơn giản và được thực nghiệm trong

lớp học, phương pháp học tập chủ động với năm bước Chuẩn bị - Tổ chức - Làm việc - Đánh giá - Tái tạo tư duy mang lại cho sinh viên cảm nhận thấu hiểu đối với vấn đề và kết quả đã đạt ra. Đồng thời, quá trình học tập theo phương pháp chủ động giúp người học phát triển sự tự tin, nhiệt tình trí tuệ và kỷ luật cá nhân, giúp họ ngày càng trở nên xuất sắc. Các bước triển khai phương pháp học tập chủ động P.O.W.E.R để có cơ sở vận dụng vào quá trình dạy học Kỹ năng mềm được mô tả như bảng 1.1.

Bảng 1.1. Các bước tổ chức dạy học theo phương pháp học tập chủ động

TT	Bước	Nội dung tổ chức dạy học	Hiệu quả
1	Prepare - Chuẩn bị	- người học chuẩn bị một cách tích cực các điều kiện cần thiết để tiếp cận môn học như: đọc trước giáo trình, tìm tài liệu có liên quan. - người học cần chuẩn bị cả về mặt tâm thế để có thể tiếp cận kiến thức một cách chủ động và sáng tạo	Tri thức mà sinh viên có được không phải là nguồn tri thức được truyền đạt một chiều từ phía người dạy mà còn do chính sinh viên tự tạo ra bằng cách chuẩn bị các điều kiện thực tế và tâm thế thuận lợi cho sự tiếp nhận tri thức.
	Organize - Tổ chức	người học sẽ tổ chức, sắp xếp quá trình học tập của mình một cách có mục đích và hệ thống: -Lập kế hoạch học tập chi tiết -Lập kế hoạch đọc các tài liệu cho môn học -Lập kế hoạch tuần cho việc học tập và phát triển bản thân.	Hình thành kỹ năng học tập thiết yếu: -Sinh viên tự xây dựng Thời khóa biểu cho 1 học kì; -Trước khi tham gia lớp học, phải tìm hiểu về kỹ năng, kiến thức, thái độ để phân bổ thời lượng phù hợp cho từng môn học; -Ưu tiên cho hoạt động học tập quan trọng.
	Work - Làm việc	Làm việc chính là một quá trình học tập hiệu quả nhất, vì vậy, học cần phải gắn liền với làm việc. Sinh viên cần: -Chăm chỉ thực hiện các cam kết trong kế hoạch học tập; -Ghi chép, nghe giảng và tương tác với giảng viên; -Tham gia các nhóm học tập và làm các nhiệm vụ được giao; -Hợp tác để phát triển kỹ năng làm việc nhóm.	Trải nghiệm học tập bằng làm: làm việc trong môi trường đại học rất đa dạng, phong phú như: Lắng nghe và ghi chép bài giảng, thuyết trình, thảo luận, truy cập thông tin, xử lý các dữ liệu, bài tập, thực tập các thí nghiệm... tất cả đều đòi hỏi phải làm việc thật nghiêm túc, có hiệu quả. Ứng dụng các kỹ năng để phát triển bản thân và trong học tập

Evaluate-Đánh giá	Sinh viên phải biết tự đánh giá chính bản thân mình cũng như sản phẩm do mình tạo ra trong quá trình học tập bên cạnh đánh giá của nhà trường. – Rút kinh nghiệm về phương pháp. – Tổng kết các kiến thức cốt lõi.	biết mình đang đứng ở vị trí, thứ bậc nào và cần phải làm thế nào để có thể cải thiện vị trí, thứ bậc đó Thấu hiểu bản thân để thích ứng với điều kiện học tập đại học
Rethink-Tái tạo tư duy	Tư duy đại học không đơn thuần là tư duy một chiều mà đó là tư duy đa chiều, phức hợp, đòi hỏi người học, người dạy, người nghiên cứu phải có tính sáng tạo cao, luôn biết cách lật ngược vấn đề theo một cách khác, soi sáng vấn đề từ những khía cạnh chưa ai đề cập đến. Suy nghĩ lại gắn liền với làm lại và tái tạo quá trình học tập trên căn bản nhận thức mới đối với vấn đề và kết quả đã đạt ra.	biết cách cải thiện điều kiện, phương pháp và kết quả học tập của mình.

2. Thực trạng dạy học môn Kỹ năng mềm tại Đại học Bách Khoa Hà Nội

Học phần Kỹ năng mềm đã được chuẩn hóa học liệu số để áp dụng phương thức thức đào tạo kết hợp (blended learning) từ học kì hè của năm học 2018-2019. Tỷ lệ học tập kết hợp của học phần là 50% thời lượng trực tuyến -50% thời lượng gặp mặt trên lớp. Sau mỗi buổi học trực tuyến trên hệ thống quản lý học tập, sinh viên sẽ được hướng dẫn thực hành kỹ năng tại giảng đường. Giảng viên sẽ định hướng rèn luyện các kỹ năng mềm theo các chủ đề liên quan (xem bảng 2). Sinh viên được chia theo nhóm để cùng nghiên cứu các chủ đề. Với quy mô lớp học là 120 sinh viên, học phần Kỹ năng mềm được tổ chức dạy học theo 15 nhóm, mỗi nhóm 8 thành viên.

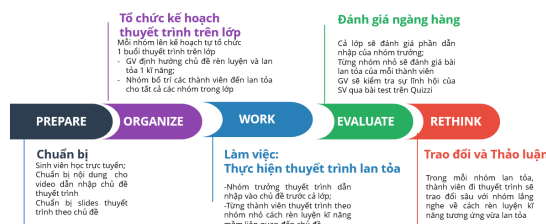
Bảng 2.1. Chủ đề thực hành các kỹ năng theo buổi học (3 tiết) gặp mặt trên lớp

Nội dung	Buổi học gặp mặt	Thực hành kỹ năng	Tên chủ đề	Người thực hiện
Giới thiệu môn học	1	Kỹ năng trò chuyện với người lạ - Small Talk	Làm quen	Cả lớp
Nhóm và Làm việc nhóm[2]	2	Làm việc trong nhóm	(1)Khám phá bản thân qua DISC Test (2) Hình thành nhóm (3) Xác định mục tiêu nhóm	Cả lớp làm việc theo nhóm mới hình thành
Các kỹ năng phát triển bản thân	3	Kỹ năng cá nhân cơ bản	Mô thức độc lập[3]	Cả lớp
		Kỹ năng cá nhân phối hợp	Mô thức tương thuộc	Cả lớp
Kỹ năng cá nhân căn bản	4	Tư duy tích cực [4]	Suy nghĩ là hạt giống của cảm xúc và hành động	Nhóm 1
			Công cụ duy trì trạng thái tích cực	Nhóm 2
			Giá trị sống	Nhóm 3
	5	Quản lý thời gian	Bốn thể hệ quản lý thời gian	Nhóm 4
			Mã trận quản trị thời gian Tổ chức công việc hàng tuần	Nhóm 5 Nhóm 6

Kĩ năng cá nhân phối hợp	6	Giao tiếp hiệu quả	Phương tiện giao tiếp	Nhóm 7
			Kỹ năng lắng nghe	Nhóm 8
			Thuyết trình hiệu quả	Nhóm 9
	7		Thuyết phục dựa trên nguyên tắc tâm lý: Đáp trả	Nhóm 10
			Thuyết phục dựa trên nguyên tắc tâm lý[5]: Cam kết	Nhóm 11
			Thuyết phục dựa trên nguyên tắc tâm lý: Bằng chứng xã hội	Nhóm 12
8			Thuyết phục dựa trên nguyên tắc tâm lý: Thiện cảm	Nhóm 13
			Thuyết phục dựa trên nguyên tắc tâm lý: Ủy quyền	Nhóm 14
			Thuyết phục dựa trên nguyên tắc tâm lý: Khan hiếm	Nhóm 15

3. Triển khai phương pháp học tập chủ động P.O.W.E.R trong dạy học kỹ năng mềm tại Đại học Bách Khoa Hà Nội

TỔ CHỨC DẠY HỌC TĂNG CƯỜNG KÍ NĂNG THUYẾT TRÌNH THEO PHƯƠNG PHÁP HỌC TẬP CHỦ ĐỘNG P.O.W.E.R

3.1. Khâu chuẩn bị

Sau khi nghiên cứu bài giảng trực tuyến[6] và các tài liệu tham khảo do giảng viên định hướng, tìm kiếm các nguồn tri thức số ở trên mạng Internet và từ trải nghiệm cuộc sống của chính các thành viên của nhóm, với chủ đề được giao mỗi nhóm sẽ chuẩn bị để thực hiện thuyết trình cho buổi lan tỏa kỹ năng trên giảng đường bao gồm (1) video dẫn nhập để nhóm trưởng thuyết trình mở đầu và (2) slides thuyết trình của từng thành viên để cung cấp kiến thức, các nguyên tắc vận dụng kỹ năng tương ứng. Trong bước chuẩn bị, phương thức đào tạo kết hợp phát huy những lợi thế rõ nét. Ưu điểm thứ nhất của phương

thức đào tạo kết hợp là người học có thể nghiên cứu nội dung lý thuyết mọi lúc, mọi nơi trước khi thực hành rèn luyện kỹ năng. Ưu điểm thứ hai của phương thức này là người học có thể xem đi xem lại các kiến thức nếu cần thiết. Thứ ba, các bài kiểm tra sau mỗi video bài giảng trực tuyến có thể giúp người học hiểu rõ nội dung lý thuyết cần trang bị cho mỗi kỹ năng, là nhận thức đúng đắn để áp dụng kỹ năng vào ứng xử phù hợp cho các tình huống học tập, công việc và cuộc sống. Đặc biệt, nhờ có bộ học liệu số của môn học đã được chuẩn hóa, giáo viên dễ dàng áp dụng phương pháp học tập chủ động, nhất là giai đoạn chuẩn bị cho giảng dạy Kỹ năng mềm.

3.2 Khâu tổ chức

Sau giai đoạn chuẩn bị, dưới sự hỗ trợ, định hướng của giảng viên và hệ thống quản lý học tập, cùng kỹ năng tìm kiếm của các thành viên trong nhóm, hoạt động nhóm do nhóm trưởng **tổ chức** điều hành để hoàn thiện các nhiệm vụ thuyết trình lan tỏa của nhóm.

Bảng 3. Tổ chức thuyết trình

Tiến trình thuyết trình lan tỏa trong 1 tiết thực hành	Người thực hiện	Nhóm lắng nghe
Dẫn nhập, tạo động lực thực hành kỹ năng	Nhóm trưởng của nhóm thuyết trình	Cả lớp
Làm rõ các khái niệm cơ sở Nêu các nguyên tắc áp dụng Vận dụng Kêu gọi hành động để thực hành kỹ năng	7 thành viên còn lại của nhóm thuyết trình	14 nhóm còn lại
Tổng kết buổi lan tỏa	Nhóm trưởng của nhóm thuyết trình	Cả lớp
Làm bài kiểm tra ngắn	LMS/Quizzi	Cả lớp

3.3. Khâu làm

Sau khi tổ chức lên kế hoạch cho buổi thực hành được phân công, nhóm sẽ thực hiện (làm) thuyết trình trước lớp. Các video dẫn nhập truyền tải các tình huống liên quan trong cuộc sống, công việc, học tập cần giải quyết thông qua thấu hiểu và rèn luyện kỹ năng của bài học. Video dẫn nhập có thể do các thành viên trong nhóm đóng vai hoặc biên tập, tổng hợp từ các nguồn có sẵn tạo tâm thế cho các bạn ở nhóm lắng nghe có động lực rèn luyện kỹ năng. Từng thành viên trong nhóm thuyết trình sẽ tiếp tục phân tích các khái niệm cơ sở của kỹ năng, các nguyên tắc rèn luyện và vận dụng kỹ năng tương ứng để có ứng xử phù hợp.

3.4. Khâu đánh giá

Cả lớp sẽ đánh giá phần dẫn nhập của nhóm trưởng. Từng nhóm nhỏ sẽ đánh giá bài lan tỏa của mỗi thành viên. Giảng viên sẽ kiểm tra sự lĩnh hội của sinh viên trong lớp qua bài kiểm tra ngắn trên hệ

quản lý học tập LMS và trên Quizzi. Thông tin phản hồi từ bài kiểm tra ngắn sẽ giúp sinh viên chủ động điều chỉnh phương pháp học tập của bản thân, đáp ứng các yêu cầu của môn học và hoàn thiện kỹ năng của bản thân.

3.5. Khâu tái tạo tư duy

Trong mỗi nhóm lan tỏa, thành viên đi thuyết trình với các nhóm nhỏ sẽ trao đổi sâu với các thành viên của nhóm lắng nghe về cách rèn luyện kỹ năng tương ứng vừa lan tỏa.

4. Kết luận

Việc rèn luyện các kỹ năng cá nhân này để trở thành thói quen cho sinh viên thì không thể chỉ thông qua một học phần bổ trợ kiến thức xã hội trong chương trình đào tạo như môn Kỹ năng mềm mà phải được tiến hành phối hợp trong các học phần chuyên ngành như một quá trình rèn luyện liên tục để sinh viên có thói quen bền vững cho đến khi tham gia vào thị trường lao động.

Việc đổi mới phương pháp dạy học kết hợp (Blended Learning) cùng với tích hợp phương pháp Học tập chủ động vào giờ học giáp mặt cho môn kỹ năng mềm đem lại cơ hội thích ứng với môi trường học tập mới, vì đây là một kỹ năng cần rèn ngay cho sinh viên từ năm thứ nhất[7], khi sinh viên chuyển từ môi trường học tập ở phổ thông có giám sát chặt chẽ của gia đình và nhà trường sang một môi trường học tập tự do ở bậc đại học đòi hỏi tính tự giác, chủ động ở người học. Do đó, trong những năm học qua, môn Kỹ năng mềm luôn được các bạn sinh viên đăng ký học tập với số lượng lớn như một môn học cần thiết và yêu thích.

Tài liệu tham khảo

- [1] Feldman, R. S. (2000). *Power learning: Strategies for success in college and life* (No. 378.198/F312). McGraw-Hill.
- [2] TOPICA UNI, (2012) Bài giảng của khóa học trực tuyến Kỹ năng phát triển cá nhân.
- [3] Stephen Covey (2007), Bảy thói quen để thành đạt, NXB Tổng hợp TP HCM
- [4] Trish Summerfield, Anthony Strano (2015), Tư duy tích cực, NXB Tổng hợp TP HCM (2015)
- [5] Robert Cialdini (2018). Những đòn tâm lý trong thuyết phục, NXB Lao động – Xã hội
- [6] Bài giảng trực tuyến trên hệ thống quản lý học tập của ĐHBKHN, <https://lms.hust.edu.vn>
- [7] Bí quyết học tập đỉnh cho sinh viên năm nhất, website <https://edu2review.com/news/awaken-your-brand/phuong-phap-power-bi-quyet-hoc-tap-dinh-cho-sinh-vien-nam-nhat-1574.html>